
DE GENTSE KUNSTSCHILDER-LERAAR CONSTANTIN SLOEDENS (1785-1851)

Daniël Van Ryssel is de eerste geweest die een paar jaar geleden gewezen heeft op de rol van de Gentse kunstschilder Constantin Sloedens (1) als tekenleraar in zijn geboortestad. Zijn (aanvankelijk kosteloze) lessen kenden ruime bijval, tot ongenoegen trouwens van de Gentse Academie, die in Sloedens' Schilder- en Tekenschool een onwelkome, maar succesrijke concurrent moest erkennen...

De beknopte notitie van Daniël Van Ryssel over Sloedens willen we hier graag aanvullen met enige andere informatie over deze totaal onbekend gebleven en ondergewaardeerde schilder-en-leraar.

De impact van zijn kunstonderricht moet wel groot geweest zijn.

In de *Wegwyzer der Stad Gent* voor het jaar 1827 (blz.157) lezen we dat Sloedens “gratis lessen (gaf) aen circa 200 leerlingen”.

En de *Wegwyzer* voor het jaar 1832 (blz. 280) vermeldt waar hij les gaf: “Sloedens. Geschiedenis en portretten. Brabantdam. Geeft lessen in zynen atelier in S. Catharinagodshuys, op de Kraenley, in de schilder- en teekenkunst, en geeft aldaer in de gemelde kunsten ook lessen gratis.” Ruim vijftien jaar later was hij nog altijd op dezelfde plaats actief in het kunstonderricht. Maar dan lezen we in de *Gazette van Gent* van 20 mei 1849 (2) dit korte berichtje: “De heer Sloedens, die hier wezenlyke diensten aen de kunsten bewezen heeft door

zyne teeken-lessen die hy lange jaren gaf in het S. Catharina Godshuys, welk gesticht -men weet niet om welke hairklovery- hy verliet en sinds dien zyne lessen opschorste (*sic*), heeft zyne leergangen in de zael boven de vischmerckt heropend.” Enkele weken later publiceerde dezelfde krant een lezersbrief (3), waarin we over dit onderwerp ruimer worden geïnformeerd: “In uw dagblad van 20 mei ll. bemerkte ik met voldoening een artikel, betreffende den heer Sloedens, die zyne opgeschorste lessen van teeken-, schilderkunst enz. hernomen had. Inderdaad, deze verdienstelyke meester, die wel met reden zich mag vleijen, maer die er te zedig voor is, aen de kunsten en byzonderlyk aen de stad Gent groote diensten te hebben bewezen, en die menige leerlingen heeft voortgebragt (4), die nu in die vakken op de eerste trappen onzer tegenwoordige vlaemsche school pryken en al zoo ons Belgienland verheerlyken, is wel de grootste onderscheiding weerd voor zyne byzondere kundigheid. Nu, met genoegen zien wy dat deze heer wezenlyk op nieuw *zynen atelier heropend* (cursivering door ons, P.H.) heeft, in de groote zael boven de nieuwe vischmerckt, n°1, S. Pharaildeplaets, te Gent, en het geven van leergangen in de teeken-, schilder-, beeldhouw- en bouwkunst voortzet, leergangen welke niet zonder voldoening door den kunstminnenden zullen aenhoord worden, en onbetwyfeld byval zullen vinden by diegenen welke zich in die vakken willen begeven of die opvolgen, vermits deze kunnen bygewoond worden voor *eene kleine retributie* (cursivering door ons, P.H.), en dezelve, door het goed beproefd stelsel, met alle zorg en minzaamheid, door den heer Sloedens zelf zullen worden onderrigt.”

Aan de Sloedens-leergangen in de bovenzaal van de Vismijn (5) op het Veerleplein was geen lang bestaan gegund. In 1849 was Sloedens al 64 jaar oud en twee jaar later zou hij overlijden (6). Het kunstgebeuren in Gent - en ook de opleiding aan de Academie zelf - zagen er toen totaal anders uit dan dertig à veertig jaar vroeger, toen Sloedens zijn carrière begon.

NOTEN

(1) Zie *Ghendtsche Tydingen*, XXVII/6 (15.11.1998), blz. 284-285 en blz. 304, noot 20.

(2) *Gazette van Gent*, nr. 5218 van zondag 20 mei 1849, blz. 1, 2e kolom.

(3) *Ibidem*, nr 5239 van 8 juli 1849. Anonieme lezersbrief.

(4) Tot die “betere” leerlingen van Sloedens rekenen we o.m. schilders als Jozef Pauwels, Henri Vanderhaegen, Isidoor van Himschoot, Jan Egidius Vanderplaetsen, Piet Meunynck-Ghyoot, Jean Cape(i)nick en Emmanuel Noterman. Ook de Deinse schilder Charles-Louis Picqué startte bij Sloedens en kon op diens aanbeveling in het atelier van Jozef Paelinck gaan schilderen (zie D. Van Ryssel, *a.w.*, blz. 294)

(5) De 17e-eeuwse barokke poort van de oude Vismijn werd toen nog bekroond met de beelden van twee identieke *Meermannen*. Pas na de brand van 1872 werden die beelden vervangen

door twee andere die symbolisch de Schelde en de Leie (een vrouwennaakt) voorstellen.

(6) Sloedens, in 1785 in Gent geboren als zoon van de kruidenier Joannes Sloedens (°1748) en Maria Anna Schaufeleer (°1745), overleed in 1851. Ongehuwd gebleven, woonde hij in de jaren 1815-1825 met zijn ouders aan de Brabantdam 64, daarna van 1825 tot 1835 aan de Grijsberg 1 en vanaf mei 1835 in de Lange Boomgaardstraat 28, resp. 40.

Dr. Paul HUYS
